

Účelné, efektivní a vyrovnané hospodaření

Sestavovat a udržovat vyrovnaný rozpočet NK. V součinnosti s MK ČR zajistit investiční zdroje pro realizaci základních investičních záměrů (nová Národní knihovna v Praze na Letné, rekonstrukce/revitalizace Klementina). Hospodárně, účelně a efektivně využívat všechny dostupné finanční prostředky. Trvale hledat zdroje mimo státní rozpočet.

Dopad na uživatele

Komfortnější poskytování služeb, udržení a rozvoj technického a informačního vybavení.

Dopad na zaměstnance

Hospodárně, účelně a efektivně hospodařit s přidělenými prostředky. Dodržovat vnitřní kontrolní systém.

Nároky na rozpočet

Viz rozpočty uvedené u jednotlivých priorit.

Plánovaný rok dokončení

Trvale.

Pokrok dosažený do roku 2004

- V roce 2004 dosáhla NK poprvé po 10 letech zlepšeného hospodářského výsledku, byly navrženy příděly do rezervního fondu, fondu reprodukce majetku i fondu odměn. Zůstatky těchto fondů jsou kryty i finančně. Tím je vytvořena finanční rezerva pro další roky.
- Předepsaným účetním postupem byl anulován zhoršený hospodářský výsledek z let minulých.

Skutečné náklady do roku 2004

- Zpětně nelze určit.

Garant priority: generální ředitel NK (ředitelka EPO; všichni vedoucí na 1. stupni řízení)

Cíle roku 2005 a jejich plnění

- **Sestavit a udržet vyrovnaný rozpočet NK.** NK vykázala k 31.12.2005 zlepšený hospodářský výsledek po zdanění 19 309,70 Kč. Zpráva o finančním hospodaření NK bude uveřejněna ve Výroční zprávě NK.
- **Převést činnosti dotované z grantů, které se z oblasti výzkumu přesunuly do statutárních výkonů NK, k činnostem financovaným z řádného rozpočtu.** Ačkoli jsme v rámci jednání se zřizovatelem o rozpočtu na r. 2006 opakovaně požadovali převést prostředky na statutární činnosti NK z grantových řízení přímo do rozpočtu (zejména: připojení CESNET, Internet, PRAGONET, členství v ERROM, přístup do českých databází, provoz JIB a provoz Manuscriptoria), prozatím jsme neuspěli. Stávající řešení považujeme za nesystémové a do jisté míry i nebezpečné: kdybychom v grantových řízeních neuspěli, museli bychom příslušnou část digitální NK na rok uzavřít (i když se to zatím nestalo, problémy přináší i zpožděné financování - rozhodnutí o grantech nebývají zpravidla začátkem roku, někdy dokonce výrazně později).

Dlouhodobě neřešeným problémem zůstávají i nízké zdroje na digitalizaci (činnost, za kterou NK v roce 2005 obdržela světovou cenu UNESCO Jikji). Také tyto zdroje dosud získáváme téměř výhradně z grantů (případně z mimořádných dotací MK). V této souvislosti je ovšem třeba vyzdvihnout mimořádnou dotaci na digitalizaci a umělecké kopie středověkých rukopisů ve výši 1,5 mil. Kč, kterou NK (spolu s dalšími 23,5 mil. Kč na jiné činnosti) získala rozhodnutím pana ministra kultury V. Jandáka záhy po jeho nástupu do funkce.

- **Připravit rozpočet na r. 2006 a výhled na roky 2007 a 2008, stanovit priority a finanční požadavky (neinvestiční i investiční), předložit**

MK. Rozpočet na r. 2006 byl připraven v souladu s pokyny ekonomického odboru MK a předpisy o hospodaření státních příspěvkových organizací. Zřizovateli byly předloženy dva návrhy: v květnu 2005 v rámci přípravy návrhu rozpočtu na r. 2006 byl zpracován 1.návrh - podklady k návrhu rozpočtu na r. 2006. V návrhu jsme zdůrazňovali požadavek na řešení dlouhodobě podfinancovaných statutárních činností NK (akvizice, vazba, apod.) a dále činností hrazených nesystémově z účelových dotací (např. ochranné reformátování, digitalizace historických dokumentů, převod lístkových katalogů, budování portálů, elektronické služby) - celkem 52,9 mil. Kč. Dále jsme vyčíslili optimální potřebu provozních prostředků na 133,6 mil. Kč a mzdových nákladů (vč. zákonných odvodů) na 130,6 mil. Kč. Navrhované náklady tak celkem dosáhly 264,2 mil. Kč. Po odpočtu výnosů jsme zřizovateli předložili požadavek na provozní příspěvek ve výši 228,7 mil. Kč.

V červenci 2005 (2.návrh) oznámil zřizovatel směrná čísla v ukazateli příspěvek na provoz, mzdové náklady a stanovil přepočtený počet zaměstnanců. Mzdové náklady vč. odvodů nám byly stanoveny na 128,0 mil. Kč (98 % požadavku NK), provozní příspěvek na 196, 6 mil. Kč (86% požadavku NK). K požadavku NK na zvýšení rozpočtu o 52,9 mil. Kč se příslušný odbor MK nevyjádřil.

Stanovili jsme priority v oblasti stavebních oprav, údržby a investic (více viz též priority 1a) "Nová Národní knihovna" a 1b) "Rekonstrukce/revitalizace Klementina". Z programu MK ČR Podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení nám byla přidělena pro roky 2005 až 2006 celková dotace 71 000 tis. Kč na výkup pozemku pro novostavbu NK (22 mil. Kč), architektonickou soutěž na novostavbu NK ČR (1,5 mil Kč), opravy obvodového pláště a střech (18,8 mil. Kč), rekonstrukci dlouhodobě uzavřeného traktu do Karlovy ulice (27, 2 mil. Kč), digitalizaci dokumentů a zhotovení uměleckých kopií středověkých rukopisů (1,5 mil. Kč).

- **Dosáhnout postupného zvyšování prostředků na akvizice a vazby.** Ani tady jsme prozatím neuspěli. Roční rozpočet NK tak zůstává na hranici ostudných 16 mil. Kč na rok - nižší rozpočet na akvizice (nákupy mimo povinných výtisků) bychom ve světě nejen národních knihoven hledali marně. Mimořádně nízké prostředky přitom ohrožují jednu ze základních statutárních činností NK - budování té části fondu, která je na akvizicích životně závislá (v posledních 15 letech tak například NK z finančních důvodů přerušila odběr až osmdesátiletých řad zahraničních časopisů). Optimální potřeba NK na akvizice představuje částku 50 mil. Kč ročně, minimálně však 30 mil. Kč. Nedostatek prostředků na vazby (1,5 mil. Kč) způsobuje pomalejší zpřístupňování periodik. Na tuto činnost bychom potřebovali nejméně 3, optimálně 4 mil. Kč ročně.

- **Medializovat činnosti a potřeby NK na podporu získávání finančních zdrojů i mimo státní rozpočet.** Úsek komunikace intenzivně oslovoval širokou veřejnost. Činnosti a potřeby NK byly medializovány pomocí rozhlasu, televize, tisku, tiskových konferencí, výstav pořádaných v NK, webových stránek NK apod. V Klementinu zasedal jak kulturní, tak rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. V závěru roku NK navštívil mj. evropský komisař pro kulturu a vzdělávání Ján Figel. NK se dostala do širšího povědomí veřejnosti i v souvislosti s objevením a posléze zakoupením unikátního fragmentu latinského překladu tzv. Dalimilovy kroniky a oceněním NK prestižní cenou UNESCO Jikji (Paměť světa). NK je první nositelkou této ceny na světě. Udělení ceny bylo spojeno s finanční odměnou 30 000 USD (709 050,- Kč). V roce 2005 jsme rovněž odstartovali projekt "Adoptujte si svůj rukopis". Objem mimorozpočtových prostředků použitých na zajištění statutárních činností NK bude zveřejněn zároveň s údaji roční účetní závěrky v únoru 2006. O získání dalších prostředků jsme se pokusili také v rámci norského finančního mechanismu (tzv. norské fondy). NK vypracovala celkem tři projekty, v rezortu MK se všechny umístily mezi prvními pěti. Po jednáních na MF ČR jsme však nakonec bohužel uspěli pouze s projektem Záchrana neperiodických bohemikálních dokumentů 19. století ohrožených degradací papíru s celkovým rozpočtem 36 mil. Kč, z toho 1 mil. bude v případě potvrzení Norskem hrazen z prostředků norských fondů.

- **Vytěžit z technického vybavení pracovišť NK další možnosti poskytování některých služeb ostatním organizacím za úplatu.** Vytipovali jsme stroje a zařízení s volnou kapacitou. NK tak ostatním organizacím nabídla (a nabízí) za úplatu digitalizaci dokumentů očístu knihovního fondu a výrobu ochranných obalů z nekyselé archivní lepenky. Příjem za tyto služby dosáhl částky 691,3 tis. Kč, náklady na zajištění těchto příjmů 690 tis. Kč. Mimo jiné bylo vyrobeno pro jiné organizace (muzea, knihovny) téměř 3 000 ks ochranných obalů.

Předpokládané náklady roku 2005

Náklady ÚK na medializaci NK.

Skutečné náklady roku 2005

Náklady úseku komunikace na medializaci NK (prezentace pomocí výstav, tisku, médií, nové webové stránky, nové logo apod.) odhadujeme na 250 tis. Kč.

Díky medializaci činností NK a popsání finančních potřeb se podařilo koncem r.2005 a zač. roku 2006 získat generálního partnera.

Cíle roku 2006

- Dodržet vyrovnaný rozpočet NK.
- V rámci jednání o rozpočtu na rok 2007 prosadit takové rozpočtové úpravy, které NK umožní financovat všechny statutární činnosti z rozpočtu, nikoli ze zdrojů z grantových řízení. Vyvinout maximální snahu o zvýšení prostředků na akvizice, vazby a digitalizaci (ochranné reformátování).
- Opravy a investice provádět s maximální šetrností vůči státnímu rozpočtu.
- Získat další prostředky mimo státní rozpočet (pokračovat v projektech typu Adoptujte si svůj rukopis, hledat další partnery NK, apod).

Předpokládané náklady roku 2006

Bude financováno z běžného rozpočtu NK.
